

[Kirkegaard.]

helhed, for selv om fiskeriet, der er Grønlands største indtægtskilde, for tiden går ganske godt, er der desværre ting, der tyder på, at fiskestimene ikke står så tæt i de grønlandske farvande, som vi regnede med for bare nogle få år siden. Alene af den grund, at det altid er risikabelt at have sin økonomi knyttet ret ensidigt til et enkelt erhvervsområde eller et enkelt produktionsområde, vil det være rigtigt at undersøge andre foreliggende muligheder.

Både ministeren og udvalget har da også under lovforslagets behandling tilstræbt at gøre efterforskningen efter mineraler i Grønland så tiltrækkende som overhovedet muligt; men det er lidt vanskeligt at skrive sådan noget konkret i lovparagraffer, og vi kommer derfor i denne henseende til i betydeligt omfang at stole på ministerens evne som den smidige forhandler, for sådan set er det ikke en ensidig interesse, eventuelle forhandlinger kommer til at dreje sig om — snarere tværtimod. For efterforskerne og for landet er det i høj grad en fælles interesse, at enhver eftersøgning giver resultat, og derfor skulle lovens paragraffer nødig binde ministeren for hårdt.

Til sidst vil jeg sige, at selv om vi eventuelt ikke får gennemført lovforslaget om Grønlands geologiske undersøgelse, anser jeg det for at være værdifuldt, at den geologiske undersøgelse i Grønland arbejder så aktivt som vel muligt. Hvis det arbejde bliver gjort grundigt, er der et grundlag at arbejde på for de selskaber eller enkeltpersoner, som har interesse for og eventuelt kapital til egentlig efterforskning. Jeg tænker mig, at sådanne ret grundige undersøgelser vil skærpe interessen for efterforskning, og det er vi, som jeg har nævnt, alle interesserede i.

Jeg vil sluttelig spørge ministeren, om resultaterne af efterforskningen, af de geologiske undersøgelser, offentliggøres både herhjemme og i udlandet. Jeg mener, det vil have en vis interesse, at det sker.

Bækgaard: Jeg har kun nogle få bemærkninger til ændringsforslag nr. 1, som giver ministeren hjemmel til at forlange sig forelagt planer for eventuelle efterforsknings- og udnyttelsesarbejders gennemførelse, inden tilladelse eller eneretsbevilling meddeles. I og for sig finder vi det i mit parti helt

naturligt, at en sådan hjemmel indsættes i selve loven med det formål at undgå, at der gives bevilling til ansøgere, som måske ikke helt har kunnet bedømme arbejdets omfang.

Ved første behandling gjorde jeg opmærksom på, at det ifølge § 15 var ikke så få ting, man skulle dokumentere og ansøge om for at få efterforsknings- og udnyttelsesret, og at det tillokkende ved at erhverve sådanne rettigheder derved let kunne borteliminere på forhånd. Når nu ændringsforslag nr. 1 bliver indføjet i lovforslaget, er det indlysende, at det yderligere vil svække eventuelle ansøgers interesse, for enhver ved sikkert, at det er forbundet med store udgifter at udarbejde og projektere sådanne arbejdsplaner. Derfor mener vi i mit parti, at der i endnu højere grad er grund til i loven at fastsætte klare regler om, at den eller de, der påtager sig et dyrt og stort efterforskningsarbejde, ubetinget har fortrinsret til udnyttelse af eventuelle fundne mineraler, og endvidere i § 17, stk. 2, at fastsætte klare afgiftsregler, noget, som jeg også efterlyste ved første behandling. Som lovforslaget foreligger nu, er jeg alvorlig ræd for, at der overhovedet ingen interesserede vil melde sig, fordi der kun er risiko at hente.

Jeg kan ikke se, at vi fra lovgivningsmagtens side skal være så ræd for, at private selskaber og firmaer i sidste ende får mulighed for at få gevinst for en dyr indsats og risiko, for det er jo sådan, at bliver der kun tab, skal staten ingen erstatning give. Endelig bliver en eventuel gevinst da også her i landet, såfremt § 15, stk. 1, skal følges, og så er der da noget, der hedder både skatter og afgifter, så staten har egentlig til enhver tid sin andel i eventuelle forekomster sikret.

De uafhængige kan altså støtte de stillede ændringsforslag; men vi henstiller til udvalget, at der inden tredje behandling stilles ændringsforslag om, at efterforskningsbevilling giver fortrinsret til udnyttelse, og vi henstiller, at afgiftsbestemmelserne bliver enkle og klare, for ellers går det sikkert sådan, at loven ingen praktisk betydning får; så skal vi måske senere tage stilling til, om staten selv skal etablere minedrift — og det ser de uafhængige ikke særlig velvilligt på.